

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 września 2024 r.
sprawy **J. H. i W. K.**
skazanych za czyny z art. 291 § 1 k.k. i inne
z powodu kasacji wniesionych przez obrońców skazanych,
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 14 grudnia 2023 r., sygn. akt II AKa 65/23
zmieniającego
wyrok Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K 189/18

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne;**
- 2. obciążyć skazanych J. H. i W. K. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[PGW]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K 189/18, oskarżonego J. H. uznano za winnego czynów z punktów III, IV, IX, XIII części wstępnej wyroku tj. występków z art. 291 § 1 k.k. zakwalifikowanych w

warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. według stanu prawnego obowiązującego do dnia 1.07.2015 r., za co skazano go na kary roku pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 100 zł oraz czynów z punktów XXVII, XXVIII części wstępnej wyroku tj. występków z art. 279 § 1 k.k. zakwalifikowanych w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. według stanu prawnego obowiązującego do dnia 1.07.2015 r., za co skazano go na kary roku pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 100 zł. Orzeczono względem tego skazanego kary łączne – roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat oraz grzywny w wymiarze 230 stawek dziennych po 100 zł. Oskarżonego W. K. uznano za winnego czynów z punktów III, IV, IX, XIII części wstępnej wyroku tj. występków z art. 291 § 1 k.k. zakwalifikowanych w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. według stanu prawnego obowiązującego do dnia 1.07.2015 r., za co skazano go na kary roku pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 100 zł oraz czynów z punktów XXVII, XXVIII części wstępnej wyroku tj. występków z art. 279 § 1 k.k. zakwalifikowanych w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. według stanu prawnego obowiązującego do dnia 1.07.2015 r., za co skazano go kary roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 250 stawek dziennych po 100 zł. Orzeczono względem tego skazanego kary łączne – roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat, oddając go pod dozór kuratora oraz grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych po 100 zł.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez prokuratora, wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2023 r., sygn. akt II AKa 65/23, zmieniono zaskarżony wyrok wobec J. H. w ten sposób, że uchylono rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności i grzywny, podwyższono karę za drugi ciąg przestępstw do 2 lat pozbawienia wolności i 350 stawek dziennych grzywny, a karę łączną – do 2 lat pozbawienia wolności i 350 stawek dziennych grzywny po 100 zł; zaś wobec W. K. w ten sposób, że uchylono rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności i grzywny, podwyższono karę za drugi ciąg przestępstw do 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności i 350 stawek dziennych grzywny, a karę łączną – do 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności i 350 stawek dziennych po 100 zł. W pozostałym zakresie utrzymano wyrok w mocy.

Kasacje od wyroku Sądu odwoławczego wnieśli obrońcy skazanych.

Obrońca skazanego J. H. – adw. T. K. zaskarżył wyrok w całości na korzyść skazanego, zarzucając:

„zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej tj. przyczyny określonej w art. 439 § 1 pkt 7 kpk polegającej na tym, że zachodzi sprzeczność w treści orzeczenia, uniemożliwiająca jego wykonanie poprzez brak w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego postanowienia o uchyleniu rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim, który w punkcie XLIII (str. 29 wyroku), na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk według stanu prawnego obowiązującego do dnia 1 lipca 2015 r. wykonanie orzeczonej wobec J. H. kary łącznej wolności warunkowo zawiesił okres 5 lat”.

W oparciu o tak skonstruowany zarzut kasacyjny, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Obrońca skazanego W. K. – adw. S. P. zaskarżył wyrok w całości na korzyść skazanego, jako podstawy kasacji wskazując:

„1. bezwzględna przyczyna odwoławcza wskazana w art. 439 § 1 punkt 7 kpk - w treści zaskarżonego wyroku zachodzi sprzeczność uniemożliwiająca jego wykonanie;

2. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia: art. 423 § 2 kpk, art. 448 § 1 i § 2 kpk w związku z art. 119 §2 kpk, art. 142 kpk, art. 425 § 1 kpk, art. 444 § 1 kpk poprzez rozpoznanie przez Sąd Apelacyjny (i uwzględnienie) apelacji prokuratora od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 26 kwietnia 2022r., mimo wcześniejszego zaniechania dokonania przez Sąd I Instancji prawidłowego doręczenia obrońcy uzasadnienia wyroku z dnia 26 kwietnia 2022r. a także - zawiadomienia o złożeniu apelacji przez prokuratora i odpisu tej apelacji a tym samym - uniemożliwienie obrońcy wniesienia apelacji oraz złożenie odpowiedzi na apelację prokuratora”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Prokuratury Regionalnej del. do Prokuratury Krajowej wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje okazały się oczywiście bezzasadne.

Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Podnoszone w kasacji zarzuty muszą wskazywać na rażące naruszenie prawa, do którego doszło w postępowaniu odwoławczym, co w konsekwencji mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia sądu odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest bowiem wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. obrońcy skazanych we wniesionych kasacjach wad o takim charakterze nie wykazali.

W pierwszej kolejności odnosząc się do kasacji obrońcy J. H. i sformułowanego w niej jedynego zarzutu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. w związku z zaistnieniem sprzeczności w treści orzeczenia, uniemożliwiającej jego wykonanie, poprzez zaniechanie uchylenia przez Sąd odwoławczy rozstrzygnięcia Sądu I instancji o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności, stwierdzić należało jej oczywistą bezzasadność. Wynika ona wprost z faktu, że zastosowanie dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary ma charakter akcesoryjny względem orzeczonej kary. Skoro zawieszenie to odnosiło się do kary łącznej orzeczonej wyrokiem Sądu I instancji, a ta została przez Sąd odwoławczy uchylona, to niewątpliwym jest, że również immanentnie z nią związane rozstrzygnięcie o zawieszeniu zostało usunięte z obrotu prawnego. Taka zresztą była istota rozstrzygnięcia Sądu II instancji, który wyraził powyższe wprost w uzasadnieniu swojego orzeczenia. Argument skarżącego, że wiąże sentencja wyroku, a nie jego uzasadnienie jest więc sam w sobie trafny, lecz z powodów wskazanych wyżej nie prowadzi do ujawnienia w tej sprawie sprzeczności uniemożliwiającej wykonanie wyroku. Uchylenie kary łącznej objętej dobrodziejstwem instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary powoduje bowiem mocą tego rozstrzygnięcia eliminację również tego akcesoryjnego przecież rozstrzygnięcia. Zwracać uwagę może natomiast niefortunna redakcja zarzutu kasacyjnego, skoro obrońca działający na korzyść skazanego zarzuca jako domniemaną bezwzględną przyczynę odwoławczą brak wyrugowania rozstrzygnięcia o zawieszeniu wykonania kary, które w swojej istocie jest przecież dla skazanego korzystne.

Odnosząc się do kasacji obrońcy W. K. i sformułowanego w niej pierwszego zarzutu kasacji, wskazującego na bezzwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. odesłać należy do poprzedniego akapitu, w którym rozważono zbieżny w swojej treści zarzut obrońcy J. H. Dodać przy tym należy, że faktem jest, iż po przekazaniu prawomocnego wyroku do wykonania Sąd I instancji wyraził wątpliwości w tym zakresie, ale wskazał jednocześnie, że oczekuje na uzasadnienie Sądu II instancji lub postanowienie w trybie 13 k.k.w. (k. 11895). Wątpliwości te zostały trafnie rozwiane w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego, a jak wskazano wyżej do wystąpienia sprzeczności uniemożliwiającej wykonanie orzeczenia nie doszło.

Kolejny zarzut kasacji obrońcy W. K., sformułowany jako rażące naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci art. 423 § 2 k.p.k., art. 448 § 1 i § 2 k.p.k. w związku z art. 119 § 2 k.p.k., art. 142 k.p.k., art. 425 § 1 k.p.k., art. 444 § 1 k.p.k., poprzez rozpoznanie apelacji prokuratora mimo zaniechania prawidłowego doręczenia obrońcy uzasadnienia wyroku z dnia 26 kwietnia 2022 r. oraz zawiadomienia o złożeniu apelacji przez prokuratora i odpisu tej apelacji, a tym samym uniemożliwienie obrońcy wniesienia apelacji oraz złożenia odpowiedzi na apelację prokuratora, również okazał się oczywiście bezzasadny. Zauważenia wymaga, że na rozprawie apelacyjnej w dniu 30 listopada 2023 r. (k. 17762, tom 89) obecny był adw. T. K. – jako obrońca z wyboru J. H. oraz substytut obrońcy W. K. (z upoważnienia adw. S. P. wystawionego dnia 29 listopada 2023 r., k. 17759). Na tej rozprawie odroczone ogłoszenie wyroku do dnia 14 grudnia 2023 r., zaś na ogłoszeniu wyroku oskarżeni i ich obrońcy nie stawili się (k. 17768, tom 90). Adw. T. K., jako reprezentujący W. K., w toku rozprawy apelacyjnej nie podnosił zarzutów związanych z doręczeniem uzasadnienia wyroku, brakiem znajomości treści uzasadnienia, nie zgłaszał problemów z zawiadomieniem o złożeniu apelacji i odpisu apelacji prokuratora. Ze zwrotnego potwierdzenia odbioru wynika, że W.K. osobiście odebrał w dniu 30 grudnia 2022 r. zarówno zawiadomienie o przyjęciu apelacji, jak i odpis apelacji prokuratora (k. 17594), a te same dokumenty skierowane do adw. S. P. na adres J., S. zostały tam odebrane w tym samym dniu (k. 17596), zaś odpis wyroku Sądu I instancji z uzasadnieniem został odebrany w dniu 22 listopada 2022 r. również pod tym adresem (k. 17504). Ponadto, zawiadomienie o składzie rozpoznającym sprawę i terminie rozprawy apelacyjnej, co obrońca przemilcza w kasacji, zostało doręczone osobiście adw. S. P. w dniu 4 września 2023 r. pod adresem K., S. (k. 17742), a więc tym adresem uznawanym przez obronę za prawidłowy i zawartym w dokumencie pełnomocnictwa (k. 11903, tom 90). Skoro więc w świetle powyższego nie budzi wątpliwości, że adw. S. P. był świadomy prowadzenia postępowania odwoławczego i to co najmniej z trzymiesięcznym

wyprzedzeniem przed rozprawą, reprezentował oskarżonego, który otrzymał procesowo wymagane dokumenty na niekwestionowany przez obronę adres, a następnie udzielił pełnomocnictwa substytutowi – adw. T. K., który z kolei stawiał się na rozprawę apelacyjną i nie zgłaszał zarzutów związanych ze sposobem doręczenia korespondencji sądowej oraz nie podnosił nieznanomości uzasadnienia wyroku Sądu I instancji czy apelacji prokuratora (wnosząc w ostatnim słowie o „*nieuwzględnienie apelacji prokuratora i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy*”), to w tych konkretnych okolicznościach nie sposób przyjąć by kwestia doręczenia korespondencji sądowej obrońcy mogła prowadzić do wystąpienia skutków procesowych takich, które na etapie postępowania kasacyjnego nakazywałyby uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania z uwagi na naruszenie prawa do obrony, w tym w szczególności co do wniesienia apelacji czy złożenia odpowiedzi na apelację prokuratora.

Z powyższych względów, nie dopatrując się w przedmiotowej sprawie zaistnienia którejkolwiek z wymienionych w treści art. 439 k.p.k. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, ani innej rażącej obrazy prawa mogącej mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., zdecydował o oddaleniu kasacji obrońców skazanych, jako oczywiście bezzasadnych.

Obciążenie skazanych kosztami postępowania kasacyjnego znajduje uzasadnienie w treści art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[ms]